

פרק שני (25 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 4-6 (25 נקודות).

4. מקור – ועידת ואנוה

א. לפניך קטע מפרוטוקול ועידת ואנוה (20 בינואר 1942).

ראש משטרת הביטחון היינריך מסר בפתיחת דבריו על מינויו לממונה על הכנת התכנית לפתרון הסופי של שאלת היהודים באירופה, והצביע על כך שהישיבה כונסה לשם הבהרת שאלות יסוד. הוא הודיע כי התבקש להציג תכנית הנוגעת לצדדים הארגוניים, הענייניים והחומריים מתוך ראיית הפתרון הסופי של שאלת היהודים באירופה. הדבר מחייב דיון משותף מוקדם של כל המוסדות המרכזיים המעורבים במישרין בשאלות האלה, למען תיאום קווי הפעולה. הטיפול המשרדי בעיבוד הפתרון הסופי של שאלת היהודים ירוכז בידי היינריך הימלר, ראש האס"אס וראש המשטרה הגרמנית, מבלי להתחשב בגבולות גאוגרפיים.

(מעובד על פי 'ארד, ל' גוטמן וא' מרגליות [עורכים], השואה בתיעוד, יד ושם, 1978, עמ' 199-200)

על פי הקטע, הסבר מדוע כינס היינריך את ועידת ואנוה. (12 נקודות)

ב. הצג שני נושאים שהועלו בוועידת ואנוה.

הסבר במה ועידה זו מבטאת את ההקצנה ביחס ליהודים.

(13 נקודות)

5. היהודים בגטאות בזמן ביצוע "הפתרון הסופי"

א. הסבר מדוע התקשו היהודים בגטאות להבין שהנאצים מבצעים השמדה טוטלית של

העם היהודי. (12 נקודות)

ב. הצג שניים מהלְבָטִים של המורדים בגטאות, והסבר מה היו מטרות המרד בגטו.

(13 נקודות)

6. סיום המלחמה באירופה ובמזרח הרחוק

א. מה היו "צעדות המוות"? הסבר את מטרותיהן. (8 נקודות)

ב. הסבר את השיקולים של נשיא ארצות הברית להטיל פצצות אטום על הירושימה ונגסקי.

הצג את התוצאות ואת ההשפעות של הטלת הפצצות על יפן ועל היחסים בין המעצמות.

(17 נקודות)

היסטוריה, חורף תשע"ג, מס' 022116, 221

- 5 -

נושא ב — בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

פרק שלישי (25 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 7-9 (25 נקודות).

7. מקור — עמדות בריטניה וארצות-הברית בשאלת העקורים וארץ-ישראל

- א. הצג את הציפיות של היישוב היהודי מבריטניה בשאלת העקורים וארץ-ישראל, לאחר מלחמת העולם השנייה.
על פי הקריקטורה שלפניך, הסבר מדוע התאכזב היישוב היהודי ממדיניות בריטניה.
(13 נקודות)

(א' נבון, עד כאן, דבר, תש"ח, עמ' 61)

- ב. הסבר את עמדתה של ארצות-הברית בשאלת העקורים וארץ-ישראל, כפי שבאה לידי ביטוי בדוח הריסון (1945) אנ בוועדה האנגלו-אמריקנית (1946). (12 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

היסטוריה, חורף תשע"ג, מס' 022116, 221

- 6 -

8. שאלת ארץ-ישראל באו"ם

- א. הסבר את השיקולים של בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לאו"ם. (12 נקודות)
- ב. הצג את החלטת האו"ם מיום כ"ט בנובמבר 1947, והסבר מדוע תמכה ארצות-הברית בהחלטה זו. (13 נקודות)

9. סיום מלחמת העצמאות

- א. הסבר את הגורמים להיווצרות בעיית הפליטים הפלסטינים עם תום מלחמת העצמאות. (10 נקודות)
- ב. מה היו המניעים של מדינת ישראל ומה היו המניעים של מדינות ערב לחתום על הסכמי שביתת הנשק?
- הסבר את ההבדל באופן שבו תפס כל צד את ההסכמים. (15 נקודות)

/המשך בעמוד 7/

היסטוריה, חורף תשע"ג, מס' 022116, 221

- 7 -

פרק רביעי (25 נקודות)

ענה על אחת מהשאלות 10-12 (25 נקודות).

10. מקור – מלחמת ששת הימים

לפניך קטע המתאר את האווירה ששררה במדינה בתקופת ההמתנה לפני מלחמת ששת הימים. קרא אותו, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחרינו.

חברי קיבוץ לוחמי הגטאות... חפרו שוחות ואגב כך נזכרו כיצד עשו זאת גם ב־1939, לקראת פלישת הצבא הנאצי לפולין. הם האמינו שאין בררה אלא לצאת למלחמה נגד מצרים... "המצב נורא", כתבה נעמי שוקרי מרמתיים לבת כיתתה ששהתה באותו הזמן בלוס אנג'לס... "האנשים הולכים שחוחים", סיפרה, "המתח ממוטט. למי יש ראש לעבודה. המדינה משותקת ממש. אף אחד לא יודע מה יהיה מחר, בעוד שעה, בעוד רגע. אנשים שואלים אחד את השני – מה יהיה, מה יהיה?..."

רבין, שסבר כי ישראל נמצאת במצב הקשה ביותר מאז מלחמת העצמאות, הורה להכין בתי ספר ומקומות אחרים לשמש בתי חולים ותחנות לאיסוף נפגעים... רוב הישראלים... האזינו ל"קול הרע"ם מקהיר", תחנת שידור מצרית שאיימה בעברית: "שליטיכם לא יועילו לכם – הם יפילו עליכם שואה", שאג הקריין המצרי.

"מי שחזה בטלוויזיה בגל קהיר בשלושת השבועות האחרונים עשה במכנסים מפחד", כתבה אישה אחת מתל אביב לבוסטון. רבים מהם [מן הישראלים] סברו שיש להאמין לשידורים, ממש כשם שצריך היה להאמין להיטלר.

(ת' שגב, 1967 והארץ שינתה את פניה, כתר, 2005, עמ' 305-307)

- א. תאר את התחושות שרווחו בישראל ערב מלחמת ששת הימים, על פי הקטע, והסבר על מה התבססו תחושות אלה, על פי מה שלמדת. (13 נקודות)
- ב. הצג את השינוי שחל בתחושות של החברה הישראלית עם תום המלחמה. הסבר שתי השפעות נוספות של תוצאות המלחמה על מדינת ישראל. (12 נקודות)

היסטוריה, חורף תשע"ג, מס' 221,022116

- 8 -

11. עלייה וקליטה בשנות ה-50 וה-60

- א. בשנות ה-50 הייתה עלייה גדולה למדינת ישראל.
מהיכן הגיעו העולים, ומה היו הגורמים לעלייתם? (12 נקודות)
- ב. הסבר את תפיסת "כור ההיתוך", והצג שתי פעולות בתהליך הקליטה של העולים בשנות ה-50 וה-60, המבטאות תפיסה זו. (13 נקודות)

12. עיצוב זיכרון השואה

- א. מה היה היחס של החברה הישראלית אל ניצולי השואה בשנות ה-50? הסבר את הגורמים ליחס זה. (14 נקודות)
- ב. הסבר כיצד השפיעו מלחמת יום הכיפורים ופיגועי הטרור בשנות ה-70 על העיצוב של זיכרון השואה בחברה הישראלית. (11 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך